Ελένη Σαραντίτη: «…οι Βίκινγκς αποδείχτηκαν ανώτεροι των φημολογιών…»

Το βιβλίο «Οι Άνθρωποι του Βορρά - Βίκινγκς. Η Ιστορία τους» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη

Πέμπτη, 31 Ιανουαρίου 2019 09:05

Ελένη
Σαραντίτη
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ
Βίκινγκς
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

A- A A+ Like 164 Share Tweet Share

Γιώργος Σ. Κουλουβάρης
gkoul@naftemporiki.gr

Προϊόν μελέτης και έρευνας, και δοσμένο με λογοτεχνική ματιά, το βιβλίο «Οι Άνθρωποι του Βορρά - Βίκινγκς. Η Ιστορία τους» της Ελένης Σαραντίτη κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

Προσφέροντας πυκνή γνώση για τη συναρπαστική ιστορία και τη δράση των Βίκινγκς, το βιβλίο αναφέρεται στην προέλευση, την καταγωγή, τον πολιτισμό, τα ταξίδια και τις επιδρομές των Βίκινγκς, αλλά και στη σκανδιναβική μυθολογία, τις έδδα και τις σάγκα, και μέσα από όλα αυτά αναπλάθει την άγνωστη πλευρά μιας ολόκληρης εποχής του ανθρώπινου πολιτισμού.

Με τη συγγραφέα Ελένη Σαραντίτη, είχαμε τη χαρά να συνομιλήσουμε.

Συστήστε μας, αυτό το νέο σας πόνημα

«Ο αναγνώστης οπωσδήποτε θα το χαρεί πολύ περισσότερο διαβάζοντάς το μόνος του, δοσμένος στο βιβλίο, ακολουθώντας τους Βίκινγκς στα ταξίδια, στους εποικισμούς, στους αγώνες τους. Ένας αέναος αγώνας ήταν η ζωή αυτών των ανθρώπων που δεν φοβήθηκαν ποτέ, που δεν δείλιασαν. Ίσως η φύση που τους περιέβαλλε, η σκληρή και αδάμαστη, έκανε και τους ίδιους αποφασιστικούς και ανυποχώρητους· θαλασσοπόρους εκ γενετής. Ατρόμητους μα και φοβερούς.

Ως συγγραφέας του βιβλίου "Οι Άνθρωποι του Βορρά- Βίκινγκς" στο οποίο εκτίθεται η ιστορία τους πολλών χρόνων, αιώνων μάλλον, θα σας έλεγα πρώτα απ' όλα ότι η έρευνα και η συγγραφή του μου χάρισε στιγμές ανεπανάληπτες: ταξίδια στην άκρη της γης, πλεύσεις ως τις εφτά θάλασσες, και το θαυμάσιο και εν πολλοίς άγνωστο: Ο εποικισμός τους στην προκολομβιανή Αμερική περί τα τέλη του 9ου αιώνα. Θα σας κάνει εντύπωση το ότι αισθανόμουν ότι ακολουθούσα κι εγώ; Μέχρι και την ανέγγιχτη, παρθένα χλωρίδα τους θαύμασα, μέχρι και τις κατάλευκες γλυκύτατες αλεπούδες με τα μικράκια τους ενώ πλησίασα με λαχτάρα στο τότε Χέλουλαντ και σημερινή νήσο Μπάφιν· και εκείνες οι υπερμεγέθεις μυρτιές στη σημερινή χερσόνησο Λαμπραντόρ του Καναδά, πόσο μεγάλους καρπούς έδιναν· στο μέγεθος των σταφυλιών. Και στη γλύκα τους!
Χρησιμοποιήσατε προηγουμένως, μια λέξη που του πρέπει του βιβλίου· διότι ενώ ηχεί ξεπερασμένη, αρχαιότροπη, η λέξη "πόνημα" είναι σωστή ουσιαστικώς. Ετυμολογικώς, αρχ., η αρχική σημασία είναι "εργασία" που σημαίνει "πονώ, κοπιάζω, μοχθώ". Ο ορισμός για το βιβλίο είναι μεταγενέστερος.

Ώστε πόνημα, οπωσδήποτε, θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί το έργο μου άνετα· βλέπετε, εκτός από έργο δημιουργίας και χαράς, ενθουσιασμού και εγρήγορσης, γνώσης και πληροφόρησης, είναι και αποτέλεσμα κόπου. Τριάντα δύο μήνες γράφοντας, ερευνώντας, μαθαίνοντας, αμφιβάλλοντας, προχωρώντας, υποχωρώντας, αποδεχόμενη, απορώντας, τόσους μήνες σχεδόν απομονωμένη στο γραφείο μου με μόνους ήχους να φθάνουν στο σπίτι τα τραγούδια των πουλιών από τους γειτονικούς κήπους, κάποτε γάτες ή σκύλοι να αρπάζονται ηχηρά και ακαταπόνητα, η χαρακτηριστική φωνή του παλιατζή που περνά αργά με το κόκκινο-συνήθως- φορτηγάκι του, και βεβαίως η μουσική της θάλασσας· αυτής της μεγάλης ατελείωτης και άναρχης θάλασσας που έσμιξε τον κόσμο όλο, που έκλεισε στην αγκαλιά της το σύμπαν, που το ταξίδεψε και το τριγύρισε στα πέρατα.
Και δεν εννοώ τον αχό της θάλασσας που με γειτονεύει (κατοικώ σε παραθαλάσσιο προάστιο), ο λόγος μου είναι για τις φωνές της θάλασσας της προαιώνιας, που αγκαλιάζει τη γη μα αγκαλιάζεται και με τον ουρανό, καθρεφτίζοντας τα χρώματος λάπις μάτια του στην απεραντοσύνη της.

Αυτή η θάλασσα με συντρόφεψε τόσους μήνες. Αυτή και οι άνθρωποί της. Οι Άνθρωποι του Βορρά. Οι Βίκινγκς.
Ως προς την προέλευση του ονόματός τους οι ιστορικοί διχάζονται: Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι η λέξη συνδέεται ετυμολογικά με τα ουσιαστικά "viking", που σημαίνει πειρατεία, επιδρομή, και "vikingr" το οποίο ερμηνεύεται ως επιδρομέας ή πειρατής. Οι περισσότεροι, όμως, πιστεύουν ακράδαντα ότι το όνομα προέρχεται από την αρχαία νορβηγική λέξη "vig" η οποία σημαίνει μάχη, αγώνας. Τέλος, πλήθος μελετητών των ηθών και του καθημερινού βίου των αρχαίων Σκανδιναβών, είναι απολύτως βέβαιοι ότι το όνομα των Βίκινγκς προέρχεται από την πανάρχαια, επίσης νορβηγική, λέξη "vik", που ερμηνεύεται ως κόλπος. Εξάλλου, ήταν άνθρωποι που ζούσαν χειμώνα-καλοκαίρι, όλες δηλαδή τις περιόδους του χρόνου, όταν φυσικά δεν ταξίδευαν, σε κόλπους. Στους κόλπους έκτιζαν τα σπίτια τους, τα οχυρά τους, εκεί ασφάλιζαν τις οικογένειές τους, στους ήρεμους κόλπους επέλεγαν να απολαύσουν τη γαλήνη και όλα όσα προσφέρει μια καλή ζωή· όσο βέβαια το επέτρεπαν οι δύσκολες, κάποτε και αβάσταχτες, καιρικές συνθήκες. Στους κόλπους εξέτρεφαν τα ζώα ή καλλιεργούσαν –με κόπο- σιτηρά. Στους

κόλπους ίδρυαν τα χωριά και τους οικισμούς τους και εκεί απολάμβαναν τη θαλπωρή των σπιτιών τους που ήταν οικοδομημένα από υλικά της γης τους και μονωμένα με τύρφη. Τα καλοκαίρια αγωνίζονταν στη σφαιροβολία, στην τοξοβολία, στην κολύμβηση, στην ξιφασκία. Τα βράδια του χειμώνα διηγούνταν ιστορίες, έπαιζαν επιτραπέζια παιχνίδια και ζάρια. Διοργάνωναν διαγωνισμούς. Έκαναν σκι. Κολύμβηση την άνοιξη.

Τέλος, στη γαλήνη των κόλπων οργάνωναν ανυπόμονα, και προσεκτικά μελετούσαν τις καινούργιες εξορμήσεις τους. Έπειτα από κάποιο διάστημα οικογενειακής και κοινωνικής γαλήνης, η καρδιά τους ξεσηκωνόταν και τα όνειρά τους γίνονταν βίαια και ανυπότακτα ως να "βάλουν πλώρη". Όταν ένιωσαν ότι τους καλούν οι δρόμοι της θάλασσας, με τα ταχύπλοα και ευέλικτα πλοία τους, τις αρχαίες γνώσεις τους του καιρού και του υγρού στοιχείου, έγιναν, ομολογουμένως κυρίαρχοι σημαντικών υδάτινων οδών αλλά και γήινων εκτάσεων· περιοχών απομακρυσμένων μεν από τον γενέθλιο τόπο αλλά σημαντικών, σε καίρια δε σημεία, και υψηλού πολιτιστικού επιπέδου, παρότι οι καιροί ήταν δύσκολοι για όλη την Ευρώπη. Εκεί τους προσφέρθηκε, αν και μέσω διενέξεων και συγκρούσεων αρχικώς, ζωή ειρηνική, ανετότερη, παιδεία και επαγγελματική αποκατάσταση για τα παιδιά τους, τα οποία, ομολογουμένως, ήταν ευπροσάρμοστα -καθώς και οι γονείς τους- και διέθεταν μεγάλη ευχέρεια στην υφαντική, στην πλεκτική την ξυλουργική, το εμπόριο- προπαντός. Οι πόλεις τις οποίες εποίκησαν οι Βίκινγκς, συχνά με τις οικογένειές τους, εξελίχθηκαν σε μεγάλα εμπορικά κέντρα. Ορισμένοι Βίκινγκς –πολέμαρχοι κυρίως- έγιναν γαιοκτήμονες, άλλοι άρχοντες και διοικητές, και εξέχοντες Βίκινγκς, βασίλεψαν σε ξένες χώρες».

Ελένη
Σαραντίτη
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ
Βίκινγκς
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Εννοείτε, κυρία Σαραντίτη, ότι άπαξ και εγκαταστάθηκαν σε έναν τόπο που τους άρεσε, τον αγάπησαν και δέθηκαν με τους γηγενείς, λησμόνησαν τα πάτρια εδάφη;

«Ο τόπος που σε γέννησε δεν ξεχνιέται ποτέ. Εάν όμως οι συνθήκες διαβίωσης είναι ευνοϊκότερες, εάν γνωρίζεις, εκτιμάς, θαυμάζεις, ερωτεύεσαι, πλέον ανήκεις στην καινούργια πατρίδα. Ήδη είπαμε ότι οι Βίκινγκς ήταν ευπροσάρμοστοι. Με τις επιγαμίες οι δεσμοί μεγάλωσαν και κάποτε έφθασαν στο σημείο, έποικοι Σκανδιναβοί να πολεμούν δίπλα στους γηγενείς στις διάφορες επιθέσεις γειτονικών κρατών, να μάχονται στο πλάι τους, ως να υποστηρίζουν και να υπερασπίζουν την ίδια τους την πατρίδα. Άλλωστε, τα παιδιά τους μορφώνονταν όπως ακριβώς τα παιδιά των ντόπιων -οι οποίοι είχαν ξεπεράσει το γεγονός ότι υπήρξαν και πράξεις βίας μεταξύ των Σκανδιναβών και των αυτοχθόνων.

Ας μνημονεύσομε εδώ τον Δανό βασιλιά Κνούτο ή Κανούτο, ο οποίος βασίλεψε στην Αγγλία επί 19 χρόνια· κατά την περίοδο αυτή, η χώρα γνώρισε μεγάλη σταθερότητα και οι κάτοικοι απόλαυσαν δικαιοσύνη και ειρήνη. Επί μοναρχίας του, η οικονομία της Αγγλίας βελτιώθηκε και ο Κνούτος έλαβε μια σειρά από μέτρα που ανακούφιζαν γέρους και αρρώστους, απόρους και ορφανά. Άγγλος ιστορικός είχε πει το χαρακτηριστικό: "Μολονότι Δανός ήταν ο καλύτερος βασιλιάς που βασίλεψε στην Αγγλία". Να τονίσουμε ότι ο ικανότατος -σωστότερα μεγάλος- αυτός άνδρας, ενσωμάτωσε το 1028 στο βασίλειό του τη Δανία, τη Νορβηγία και μέρος της Σουηδίας. Τρία βασίλεια στα χέρια ενός μόνο προσώπου! Ο Κνούτος ονομάστηκε Μέγας!

Οπωσδήποτε πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι οι Βίκινγκς, λόγω των δύσκολων, κάποτε και ανυπόφορων, συνθηκών διαβίωσης στα μικρά- αρχικώς- βασίλειά τους ή στις ασήμαντες κοινότητές τους, στράφηκαν στα ναυτικά επαγγέλματα εξ ανάγκης: ψάρεμα, εμπόριο αρχικώς και αργότερα επιδρομές, εποικισμοί, εξερευνήσεις και πειρατεία· βέβαια πρέπει να θυμηθούμε ότι και οι Έλληνες της κλασικής αρχαιότητας, θεωρούσαν την πειρατεία ως "κατά Φύσιν δραστηριότητα".

Αργότερα, λόγω της ρώμης αλλά και του ανδρείου χαρακτήρα τους πολλοί από αυτούς κατατάσσονταν ως μισθοφόροι στο στρατό Ευρωπαίων ηγεμόνων. Είναι δε γνωστό ότι η φημισμένη αυτοκρατορική φρουρά των Βαράγγων (Βίκινγκς πολεμιστές από την Σουηδία, κυρίως, και την Δανία), ήταν για μεγάλο διάστημα στην υπηρεσία του αυτοκράτορα Βασιλείου Β΄ (Βουλγαροκτόνος). Και ας θυμηθούμε ότι η βασιλεία του υπήρξε μια από τις λαμπρότερες περιόδους ακμής του Βυζαντίου· και ότι διοικητής της αδάμαστης φρουράς του και επικεφαλής όλων των Βαράγγων στο Βυζάντιο, ήταν ο μετέπειτα βασιλιάς της Νορβηγίας Χάραλντ Γ΄. Σίγκουρντσον το όνομα της οικογένειάς αλλά γνωστός ως Χαρντράντα (Σκληρόκαρδος). Πασίγνωστος δε ως ο τελευταίος Βίκινγκ, καθώς είχε συγκεντρωμένα και συμπυκνωμένα επάνω του όλα όσα χαρακτήριζαν τους σχεδόν μυθικούς Βίκινγκς πολεμιστές. Μα και ο ύστατος βασιλιάς τους.

Τελικώς, οι Βίκινγκς αποδείχτηκαν ανώτεροι των φημολογιών και των χλευασμών (ειδωλολάτρες, σκληροί, αμαθείς, πότες) διότι αφομοιώθηκαν από τους λαούς που γνώρισαν· όπως απορροφήθηκαν από Κέλτες, Βυζαντινούς, Φράγκους. Έτσι μέχρι να φθάσει το τέλος της εποχής τους, της Χρυσής Εποχής τους δηλαδή, οι Βίκινγκς είχαν ιδρύσει αρκετά νέα πολιτικά κράτη και είχαν ήδη θητεύσει στην ιατρική, στη μουσική, στην αρχιτεκτονική, στην κοσμηματοποιία. Είχαν δε αποδειχτεί εξαίρετοι διπλωμάτες. Εξάλλου ψηλά στον Βορρά, στις κοινότητες των Βίκινγκς, λειτουργούσε ένα από τα δημοκρατικότερα στον μέχρι τότε γνωστό κόσμο, συστήματα δικαιοσύνης. Η διαδικασία αυτή ήταν γνωστή ως Θινγκ και εκδίκαζε ποινικές υποθέσεις· όσοι από τους κατοίκους ήταν σε θέση να παρευρεθούν, παρευρίσκονταν.

Και ας μην παραλείψουμε να αναφερθούμε στο εξής σημαντικό και για πολλούς ιστορικούς εντυπωσιακό μα για τις κοινωνίες των χριστιανών οδυνηρό: Αν και υπάρχουν πάμπολλα στοιχεία και άφθονες και ελκυστικές αφηγήσεις επών που υποστηρίζουν το γεγονός ότι η Σκανδιναβία, και ειδικότερα η Νορβηγία και η Δανία κατοικήθηκε από τους προϊστορικούς χρόνους, οι Βίκινγκς έδωσαν το ηχηρό "παρών" τους σε στεριές και θάλασσες μόλις τον 8ο αιώνα. Προηγουμένως, όταν και είχαν αναπτύξει εμπορικές σχέσεις με άλλους λαούς (Ρωμαίοι), δεν υπήρξαν εισβολές. Όμως, το έτος 793 οι Βίκινγκς επιτέθηκαν ξάφνου στο μοναστήρι Λίντισφαρν, κτισμένο στο ομώνυμο νησάκι απέναντι από τις ακτές της βορειοανατολικής Αγγλίας. Το νησί έκτοτε, λόγω των φριχτών και ανείπωτων μαρτυρίων που υπέστησαν οι ιερείς και οι μοναχοί, ονομάζεται και Αγία Νήσος. Είχαν πλησιάσει με τα αθόρυβα πλοία τους, και με σπαθιά και τσεκούρια, τρέχοντας και ουρλιάζοντας, σκότωσαν, κατέκαψαν, απήγαγαν, έπνιξαν, έκλεψαν. Ασύλληπτοι οι θρήνοι. Το ίδιο και οι λεηλασίες. Κανείς δεν αναρωτήθηκε, κανείς δεν σκέφθηκε, γιατί τόσο μίσος εναντίον των ιερωμένων χριστιανών;

Ιστορικοί της θρησκείας και αρχαιολόγοι δεν άργησαν να υποστηρίξουν ότι οι Βίκινγκς εισβολείς είχαν πληροφορηθεί ότι ανώτεροι ιερωμένοι της Ευρώπης και αρκετοί Σκανδιναβοί ηγέτες είχαν συμφωνήσει στον εκχριστιανισμό των Βορείων, γεγονός που εξαγρίωνε τους αμετακίνητους παγανιστές. Στην Ιερά Νήσο δε, λειτουργούσε Σχολή Νέων Χριστιανών Ιεραποστόλων...

Κοντά τρεις αιώνες διήρκεσε αυτή η μεγάλη ανήκεστη –στην κυριολεξία- βλάβη των λαών και ο ανήμερος –κατά τόπους- πόλεμος μεταξύ των παγανιστών Σκανδιναβών και των χριστιανών ιεραρχών συνεπικουρουμένων από βορείους άρχοντες ή βασιλείς για λόγους συμφέροντος, πολιτικής και οικονομικής εκμετάλλευσης, προβολής και "υψηλών" σχέσεων με παράγοντες της Ευρώπης. Χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, την πατρίδα τους. Αλληλοεξοντώθηκαν. Πυρπολήθηκαν. "Πόλεμος των 300 ετών" χαρακτηρίστηκε η περίοδος».

Πιστεύετε και εσείς αυτό που καμιά φορά συζητείται ακόμη και τώρα; Ότι δηλαδή οι Βίκινγκς υπήρξαν, εκτός από αναλφάβητοι, σκληροί και αδίστακτοι, αιμοχαρείς - θηρία σωστά όταν το καλούσε η ανάγκη, ο ανταγωνισμός ή το κέρδος;

«Όχι, βέβαια! Ασφαλώς όχι! Όχι περισσότερο από τους υπόλοιπους στρατούς της Ευρώπης της εποχής εκείνης. Ο στρατός του Καρλομάγνου, ο οποίος είχε στόχο να μην αφήσει κανέναν "εθνικό" ζωντανό, αφάνισε ολόκληρες φυλές. Οι πηγές αποδεικνύουν ότι ήταν πολύ πιο αδίστακτος από τους Βίκινγκς. Αλήθεια, ποιος δεν άκουσε ποτέ για την Σφαγή του Βερντέν με τις 4.500 Σάξονες αιχμαλώτους νεκρούς, επειδή αρνήθηκαν να εγκαταλείψουν τον παγανισμό;

Οι Βίκινγκς στους οικισμούς τους ζούσαν μια λιτή, ήσυχη ζωή, είχαν ισότητα μεταξύ τους, σέβονταν τις συζύγους τους, οι οποίες ήταν εξαιρετικά καλοντυμένες και υπεύθυνες, οι ίδιοι ήταν καλοί οικογενειάρχες, είχαν μια θαυμάσια, ποιητικότατη μυθολογία.

Προσκυνούσαν με τιμή τους θεούς τους, είχαν τις υπέροχες επικές ιστορίες Σάγκα, τις ιερές Έδδα (μνημεία των λαών τους), και επιπλέον οι περισσότεροι από αυτούς γνώριζαν την συμβολική, αρχαία γραφή τους ρούνους ή ρούνες, αλφάβητο μυστικιστικό των βόρειων λαών· η παράδοση των συμβόλων της γλώσσας μεταδιδόταν από ιερέα σε ιερέα της εποχής και κρατούσαν ζωντανή τη σοφία των φωτισμένων πνευμάτων, ήταν δε το βασικό εκφραστικό μέσο των Βίκινγκς ενώ συχνά χαράσσονταν σε λίθινες στήλες.

Ήταν εξαιρετικά καλλίσωμοι, καλαίσθητοι και καθαροί· σε ανασκαφές έχουν βρεθεί μικρά λεία εργαλεία για τον καθαρισμό των αυτιών όσο και των δοντιών. Εξαίρετοι ιππείς, ζωόφιλοι, εξέτρεφαν διάφορες ράτσες σκυλιών, και εκτός από ασύγκριτοι θαλασσοπόροι ήταν και σπουδαίοι ναυπηγοί. Οι ιστορικοί εκθειάζουν τα πλοία των Βίκινγκς ως ένα από τα τεχνολογικά θαύματα του Πρώιμου Μεσαίωνα.

Αγαπούσαν την ποίηση και τα κειμήλια τα πατρογονικά. Σε ένα αρχαίο εκτενές ποίημα που διεσώθη, το

Χάμαβαλ, υπάρχουν και οι στίχοι: *"Τα ζώα πεθαίνουν, οι άνθρωποι πεθαίνουν, είμαστε όλοι θνητοί. Ξέρω όμως κάτι που δεν πεθαίνει. Τα ένδοξα κατορθώματα!"*. Για αυτά, και για άλλα ακόμη, μιλά το πόνημά μου».

Ελένη Σαραντίτη
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ
Βίκινγκς
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Τι σας προσέλκυσε στην ενασχόληση με τους Βίκινγκς;

«Ω, θα σας φανεί απίστευτο. Κατ' αρχάς ένα παραμύθι. Ακριβώς ένα παραμύθι. Με είχε ξεσηκώσει. Με έκανε να ονειρεύομαι τις χώρες του Βορρά ασταμάτητα. Επρόκειτο για την "Βασίλισσα του χιονιού" του μάγου παραμυθά, ναι, του μεγαλύτερου παραμυθά των νεοτέρων χρόνων, Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Στην ηλικία των έντεκα ετών βρισκόμουν, και αγαπούσα ιδιαιτέρως τα βιβλία, αλλά αν πω ότι μέσα σ' αυτό το βιβλίο χάθηκα και αισθάνθηκα θάμπος στον νου και στην καρδιά και ενώ το διάβαζα πολλές φορές σκεπτόμουν ότι δεν είχα διαβάσει και ούτε είχα φανταστεί κάτι τόσο συναρπαστικό και αφόρητα όμορφο. Και πως ποτέ δεν είχα ονειρευτεί τέτοιο ταξίδι ψυχής.

Αδυνατούσα να επιστρέψω από το ταξίδι αυτό. Και, αχ, εκείνο το βιβλίο που φώτισε τα μάτια μου και με έκανε δια βίου αιχμάλωτη του λόγου και των ονείρων! Αχ, εκείνος ο γητευτής, ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν (1805- 1875) από τα φτωχόσπιτα της Οδένζεε της Δανίας, πώς τα κατάφερε και σφράγισε μυστηριωδώς το διαβατήριό μου, και έτσι, είναι δια παντός ελεύθερη η μετάβαση και παραμονή μου στις χώρες των παραμυθιών και των ελπίδων...

Ένα παραμύθι ταξίδι ωρίμανσης και αγάπης. Θυσίας και αναζήτησης με φόντο τα δάση του Βορρά, και μια θεϊκή, πάνω από τα ανθρώπινα αφοσίωση. Πουλιά και λουλούδια παγωμένα και μια παγωμένη χιλιάκριβη καρδιά, σκλαβωμένη από την ψυχρή βασίλισσα, ψηλά, στο παλάτι της στη Λαπωνία.

Υποστηρίζεται ότι τα παραμύθια του Άντερσεν είναι η μεγάλη προσφορά της Δανίας στην παγκόσμια λογοτεχνία.
Ασφαλώς και διάβασα όλα τα βιβλία του Άντερσεν- όταν βεβαίως ήρθε ο καιρός. Και όταν η ηλικία και οι συνθήκες το επέτρεψαν ταξίδεψα μέχρι τον γενέθλιο τόπο του. Αργότερα ταξίδεψα με τα παιδιά μου, με συγγενείς και φίλες, εισπράτταμε χαμόγελα, απολαμβάναμε τα μακρινά ή αβασίλευτα απογεύματα, τους φρεσκοκομμένους κορμούς να μοσχοβολούν έτσι όπως διέσχιζαν μόνοι τους το ποτάμι δίπλα στο ξενοδοχείο του μικρού χωριού, τα τριαντάφυλλα να ξεπροβάλλουν μέσα από το χιόνι στα ριζά των βουνών –μήνας Ιούλιος- τις φωτιές που άναβαν στο Μπέργκεν την ίδια νύχτα που εμείς ανάβουμε στη χάρη του Αϊ- Γιαννιού, τα λιλιπούτεια δασωμένα νησάκια στην πιο ατάραχη θάλασσα, ω, είναι τόσα, δεν φθάνουν οι λέξεις μου, μήτε ο χώρος.
Αργότερα, όταν ο αδελφός μου Βασίλης Σαραντίτης, δικηγόρος, τοποθετήθηκε από την Κυβέρνηση της

Νορβηγίας Γενικός Πρόξενος της Χώρας τους στην Ελλάδα, γνώρισα περισσότερο και βαθύτερα τις σκανδιναβικές χώρες, την ιστορία τους, την τέχνη τους, τους πολίτες τους, την παιδεία τους.

Το παρελθόν σμίγει πάντα με το παρόν και η καρδιά πάντα αναζητά μνήμες πατρογονικές. Αυτές αναζήτησα. Άλλωστε δίχως τη μνήμη –την ιερή- δεν θα υπήρχε τόπος να ονειρευτείς. Ούτε καν ακρογιάλι να απλώσεις το βλέμμα σου ανεμπόδιστο. Όπως δε γράφω στο βιβλίο μου "... προ πολλού οι παγωμένοι κήποι των Βίκινγκς ανθοβολούν και ευωδιάζουν· και πλέον στο παγωμένο χορτάρι των χωραφιών τους τα γεννήματα θάλλουν φυτρώνοντας υγιή, στιλπνά και καταπράσινα· ακριβώς στο χρώμα της ελπίδας για ζωή και προσφορά, μα και της ζωογόνησης της "γης πατρίδας""».

ΒΙΒΛΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ